

Hetta vil eg ikki uppliva aftur

FJALLMAÐUR Í NEYÐ Tá ið menn vóru og róku nú ein dagin, kom ein fjallmaður illa fyri, men tað gekk leingi at fáa hjálp til hann tí sambandið til farteleson var so vánaligt

Áki Bertholdsen

- Hetta vil eg so ikki uppliva einaferð afturat.

Martin í Nesi í Hvalba hevði ein óunnuligan dag á fjøllunum, nú ein dagin, teir vóru og róku í ullarroyting.

Tann eini maðurin, ein blaðungur og serstakliga raskur rakstrarmaður í góð-ari venjing, varð bráðliga illa fyri og mestsum sakk saman aftanfyri ein stein.

Hann var rættiliga einsamallur, so ongin sá hann.

Tað eydnaðist honum at fáa boð frá sær við tað, at hann ringt við fartelesonini á alarmsentralin og fekk givið teimum telefonnummarið hjá fleiri av hinum rakstrarmonnum.

- Men hann fekk bara fat-ur alarmsentralinum. Hann royndi at ringja fleiri onnur nummur, men tað var onki samband at fáa við nakran.

- Yvirhvøvdur er farteleson-sambandið so vánaligt allastaðni í haganum, at tað er bara á heilt ávísam smáum blettum, at samband fæst, sigur Martin í Nesi.

Hann sigur, at beinavegin, tú missur bygdin úr eygsjón, er sambandið eisini burtur.

- Í hesum føri var avleiðingin tann at tað gekk ein fitt lóta til alarmsentralurin fekk fatur á einum av hinum rakstrarmonnum, sum av tilvild var komin á einum av hesum blettunum, har samband fekk.

- Hesin rakstrarmaðurin fekk so boð frá sær og so fór alt fólk alt fyri eitt at leita, sigur Martin í Nesi.

- Men hóast vit ringdu og ringdu, fekk onki samband við mannin, sum var komin illa fyri og tiskil gekk tað leingi, til vit funnu hann.

- Tað var ein ræðulig lóta har allir mans gingu í sprengisgongu runt í haganum og leitaðu

num og leitaðu. Men tað er viðført og tað er næstan ein tími niðri úr dalinum, niðan har, vit mettu, at hann var.

- Sostatt gekk tað ein tími, til vit funnu mannin og tá var hann rættiliga illa fyri við rættiliga veikum pulsi.

Runnu runt eftir sambandi

Martin í Nesi sigur, at tí-bet-ur var ein av rakstrarmonnum lækni og hann kom so á staðið og skipaði fyri teirri fyrstu, bráðfeingis hjálpini og tað var at breiða heit klæðir út yvir mannin og geva honum heitt at drekka.

- Tá ernaðist hann nakað, men tað var ikki at bjóða til at fara til gongu og læknin helt, at frægast var at fáa hann til lækna.

- Men onki samband fekk og rakstrarmenn mátti tiskil at renna sum fyri livinum runt í haganum við telefonini í hondini at leita eftir sambandi.

Tað eydnaðist langt um leingi at fáa samband og síðani kom tyrla eftir manninum og førði hann á sjúkrahús.

- Tíbetur var einki álvars-ligt á vási hesuferð, so hann slapp heim aftur longu um kvøldið

Men maðurin hevði fingið skaða nakrar dagar frammanundan, har økslin var farin úr lið og óstbeinið brot-naði.

- Læknin helt at orsökini til, at hann bráðliga varð blivin so illa fyri, var, at hann hevði lagt ov nógv fyri í rakstrinum við skaðanum, hann hevði, og at kroppurin hevði reagerað so kraftiga

ONKI SAMBAND

- Vit finga ikki ringt og tí gekk ein tími, til vit funnu mannin, sigur Martin í Nesi, sum herfyri hevði ein óunnuligan dag í haganum. Hann vísir á, at tað er rættiliga nógv fólk, sum gongur í haganum og tí kann tað enda galið, at fartelesonsambandið er so vánaligt

ímóti tí at hann varð blivin ússaligt.

Nógv fólk

Martin í Nesi heldur lítið um, at telefonsambandið skal vera so vánaligt nógv staðni á fjøllunum.

- Hesuferð endaði alt væl, men eg tori illa at hugsa mær, hvussu endin kundi verið, hevði talan verið um nakað álvarsligt.

- Tað er rættiliga nógv fólk, sum gongur í haganum í sambandi við seyðahald ella bara á útferðum.

- Vit royna at føra okkum fram sum eitt ferðamannaland. Ein tann fremsti áhugi hjá nógvum ferðafólki er nettupp at ganga á fjøllunum.

- Summi støð í haganum eru serstakliga væl dæmd

ferðamál. Norðaliga í Suðuroy er Vatnsdalur. Men serstakliga er Hvannhagi ímillum Hvalba og Tvøroyri eitt av mest vitjaðu ferðamálum í Suðuroy, men har er heldur onki samband, sigur Martin í Nesi.

Vestar hjálpa

Martin í Nesi sigur, at síðani hesa hendingina, hevur hann keypt øllum rakstrarmonnum appilsinfarvaðar vestar, sum øll skulu vera í, tá ið ríkið verður.

Vestarnar hava teir roynt í fjøllunum og tað við rættiliga góðum úrsliti.

- Vestarnir eru ein ógiliga góð hjálpa, tí tað er ótrúligt so væl, fólk síggjast í teimum, eisini rættiliga langt frá, sigur hann.

Vit eru rættiliga væl fyri

- Tað er ein rættiliga stór avbjóðing at tryggja fartelesonsamband á hvørjum bletti í landinum.

Tað sigur Kristian Davidsen, stjóri í Føroya Tele.

- Men afturímóti øðrum londum, eru vit í Føroyum rættiliga væl fyri, leggur hann afturat.

Hann kann ikki lova, at fartelesonin verður útbyggt, so at samband kann tryggjast á hvørjum bletti allastaðni í haganum.

- Vit eru eitt fjallaland, so tað krevur nógv an-tennur at tryggja samband allastaðni.

- Nógva staðni krevur tað eisini mastrar, sum skulu hava streym, so tað er ein serlig avbjóðing.

- Eg havi nýliga verið í Danmark og hóast Danmark er flatt sum ein pannukaka, má á sannast, at nógva staðni í Jútlandi, er sambandið serstakliga vánaligt.

- Tann eina dagin koyrdi eg eftir motorvegnum úr Aarhus yvir á Fjón og sjálvt á mortorvegnum er so vánaligt samband nógva staðni, at tað bar ikki til at føra eina sam-røðu.

- Eg veit onki land, har fartelesonsamband er

allastaðni, og í Føroyum eru vit nógv betri fyri enn nógva aðrastaðni, leggur hann afturat.

Hann skilir væl, at tað er ein ógiliga keðiligur trupulleiki, at samband ikki fæst í eini neyðstøðu.

- Men tað er ómetaliga tórført at tryggja sambandið allastaðni.

Kristian Davidsen sigur, at tá ið telefon-sambandið verður bygt út, verður tað gjørt eftir aðalregluni um, at fyrst verður sambandið tryggjað í bygnum øki og síðani verður tryggjað, at samband er framvið vegnum.

- Í hesum høpi eru vit komin rættiliga langt í Føroyum.

- So kemur sambandið í óbygnum økjum í triðju røð, men vit byggja út alla tíðina, so tað batnar alsamt.

Kristian Davidsen sigur, at seinastu árin hevur Føroya Tele raðfest at bota um møguleikarnar fyri interneti á sjónum, og 3G sambandið, frammaliga, og tað er ein orsök til, at tey ikki eru komin enn longri at útvega fartelesonsamband á landi.